

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Hnaničkové a soudců JUDr. Jany Kamenické a Mgr. Reného Fischera v právní věci žalobce: **Společenství vlastníků jednotek U Vodárny 16**, se sídlem v Praze 3, U Vodárny 16, IČO: 26420163, zastoupen JUDr. Evou Pulzovou, advokátkou, se sídlem AK v Praze 5, Stodůlky, U Cikánky 909, proti žalovanému: **Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost**, se sídlem v Praze 9, Sokolovská 217/42, IČO: 00005886, o **odstranění stavby**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 5. června 2003, č.j. 18C 77/2002 – 49,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby žalovaný na své náklady odstranil stavbu vstupu a výstupu podchodu stanice metra Jiřího z Poděbrad, umístěnou v suterénu a přízemí domu čp. [redacted] na pozemku č. parcelní [redacted] v k.ú. [redacted] zapsaném u k.ú. Praha – město na listu vlastnictví č. [redacted] pro katastrální území

██████████y, okres Hlavní město Praha a aby tuto část nemovitosti uvedl do původního stavu do tří dnů od právní moci rozsudku. Dále vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Vyšel ze zjištění, že druhý provozní úsek trasy metra A, tj. úsek od Náměstí Míru k Vinohradské nemocnici, byl postaven na základě stavebního povolení z 20. listopadu 1974, když podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí bylo územní rozhodnutí o umístění stavby. Dovedl, že nejde o stavbu neoprávněnou ve smyslu § 135c občanského zákoníku. Svoji argumentaci opřel o rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. února 1999 spisové značky 2 Cdo 1031/97, podle něhož při posuzování otázky, zda jde o neoprávněnou stavbu, je třeba vycházet z právní úpravy platné v okamžiku vzniku stavby jako věci v právním smyslu. Protože stavba byla zřízena před 1. lednem 1992, a kdy podle tehdy platné právní úpravy nemohla neoprávněnou stavbu zřídit tzv. socialistická organizace, nejde o neoprávněnou stavbu. Z těchto důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Výrok o nákladech řízení odůvodnil § 142 odst. 1 o.s.ř.

Proti rozsudku podal včasné odvolání žalobce. Uvedl, že nikdy netvrdil, že uvedená stavba je tzv. černou stavbou, od počátku však poukazoval na to, že se nachází na cizí nemovitosti bez právního důvodu. Akcentoval, že územní rozhodnutí, které bylo ve věci vydáno se vůbec nezabývalo otázkou zásahu stavby metra do jiného objektu, neupravovalo vzniklou situaci např. zřízením věcného břemene a tato záležitost je nedořešena do současné doby. Žalovaný si této skutečnosti je vědom, jeho snaha o právní ošetření věci je však pro žalobce vedená zcela nepřijatelným způsobem. Ve výpisu z katastru nemovitostí, ani v kupní smlouvě o převodu vlastnictví k domu a pozemku není zakotven žádný závazek žalobce strpět užívání části nemovitosti žalovaným a žalovaný tak neoprávněně zasahuje do jeho vlastnického práva. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhová.

Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na správná skutková zjištění soudu I. stupně a správné právní posouzení a navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.

Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a o.s.ř. správnost napadeného rozsudku včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo a důkazní řízení ve smyslu § 213 odst. 2 o.s.ř. doplnil přečtením hospodářské smlouvy ze dne 26. června 1974 č. 197/II.A. Po takto doplněném důkazním řízení neshledal odvolání žalobce důvodným.

Žalovaný uplatnil odvolací důvod uvedený v § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř., když dovozoval, že rozhodnutí soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Žalobce se domáhal odstranění stavby ve smyslu § 135c občanského zákoníku s odůvodněním, že jde o neoprávněnou stavbu, tedy stavbu zřízenou na pozemku bez toho, že by stavebník měl k tomuto pozemku právo, jehož obsahem by byla možnost zřídit na něm stavbu. Podle současné právní úpravy platné od 1. ledna 1992 může být neoprávněným stavebníkem jak osoba fyzická tak osoba právnická. Naproti tomuto podle zákonné úpravy neoprávněné stavby platné před 1.1.1992 (§ 221 občanského zákoníku v tehdy v platném znění) mohla být neoprávněným stavebníkem pouze osoba fyzická. Do 31. prosince 1991 rovněž platilo ustanovení § 11 odst. 4 hospodářského zákoníku, podle něhož je stavba ve vlastnictví té socialistické organizace, která jí pořídila, popř. ve vlastnictví státu, jde-li o státní organizaci.

Občanský zákoník upravuje v hlavě páté přechodná ustanovení k úpravám účinným od 1.1.1992, provedeným zákonem č. 509/1991 Sb. Podle § 868 zákona č. 509/1991 Sb. se ustanoveními tohoto zákona (pokud dále není uvedeno jinak) řídí i právní vztahy vzniklé před 1.1.1992, vznik těchto právních vztahů jakož i nároky z nich vzniklé před 1.1.1992 se však posuzují podle dosavadních předpisů. Přechodná ustanovení občanského zákoníku ve znění platném před 1.1.1992 byla založena na tom, že se jimi řídí i právní vztahy vzniklé v době od 1. dubna 1964 do 1. dubna 1983 (§ 865 odst. 1 zákona č. 131/1982 Sb.).

Z uvedeného vyplývá, že vznik právního vztahu řídicího se režimem občanského zákoníku je třeba hodnotit podle právních předpisů, které platily v době jeho vzniku. Při posuzování otázky, zda jde o neoprávněnou stavbu, je tedy nutno vycházet z právní úpravy platné v okamžiku vzniku stavby ve věcně právním smyslu. Stavba metra v daném případě byla realizována před 1. lednem 1992. Stavební povolení bylo vydáno v roce 1974 a stavba byla kolaudována v roce 1982, tedy v době, kdy stavebníkem neoprávněné stavby nemohla být socialistická organizace. Stavba vstupu a výstupu z metra, jejíž odstranění se žalobce domáhá, není tedy stavbou neoprávněnou. Sama skutečnost, že tato stavba je ve vlastnictví jiného subjektu, ještě nenavozuje protiprávní stav, neboť občanský zákoník nezná zásadu „superficies solo cedit“. Stavba není součástí pozemku, je samostatnou věcí a její vlastník může být odlišný od vlastníka pozemku (§ 120 odst. 2 občanského zákoníku).

Pro úplnost je třeba uvést, že o neoprávněnou stavbu by nešlo ani za současné právní úpravy. Dopravní podnik hl. m. Prahy, který stavbu zřídil, uzavřel s tehdejšími správci domu čp. [redacted] – OPBH v Praze 3 hospodářskou smlouvu, kterou OPBH v Praze 3 umožnil Dopravnímu podniku hl. m. Prahy umístit trvalé výstupy z podchodu metra v objektu domu. Tato smlouva nepochybně zavazuje i právní nástupce.

Právní posouzení věci tak, jak jej učinil soud I. stupně tedy je správné, odvolací důvod uvedený v § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř. naplněn není. Protože odvolací soud neshledal ani jiné odvolací důvody uvedené v § 205 odst. 2 o.s.ř. napadený rozsudek potvrdil podle § 219 o.s.ř. jako věcně správný včetně správného nákladového výroku, který je v souladu s ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř.

O nákladech odvolacího řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a contrario za použití § 224 odst. 1 o.s.ř., kdy žalovaný byl úspěšný i v odvolacím řízení a ani v této fázi řízení mu žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. V takovém případě se dovolání podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni.

V Praze dne 8. ledna 2004

JUDr. Věra H n a n í č k o v á , v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Rösslová
[redacted]